

**การพัฒนาตัวบ่งชี้และแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก**
**The Development of Indicators and Guidelines for Academic Administration
in The Next Decade (2020 – 2029) of The Primary Schools
Under the Office of Eastern Educational Service Area**

ชะเอม มีเชาว์¹, ประยูร อิมสาสวัสดิ์², ภัคณัฐ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม³
Cha-aim Meechao¹, Prayoon Imsawasdi², Phakanat Jantanawaranon Sompongtham³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติในการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 4) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก การวิจัยมี 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 การพัฒนาโมเดลตัวบ่งชี้และเกณฑ์ปกติของการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้าและระยะที่ 3 การยืนยันโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า โดยแบบสอบถาม จากประชากร ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2,041 คน ด้วยการเปิดตารางของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน และระยะที่ 4 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบ 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 2) ความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบว่า ความเหมาะสมพอดีตามเกณฑ์ 3) เกณฑ์ปกติในการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า คะแนนการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) = 362.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 39.25 ค่าต่ำสุด (Min) = 203 ค่าสูงสุด (Max) = 415 ค่าความเบ้ (Skewness) = - 0.75 และค่าความโด่ง (Kurtosis) = 0.56 4) แนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออก พบ 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย

คำสำคัญ: การพัฒนาตัวบ่งชี้, การบริหารงานวิชาการ, ทศวรรษหน้า

¹นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

¹Ph.D. Student, Educational, Administration Program, Faculty of Education, Burapha University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยบูรพา, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

² Asst. Prof. Dr., Faculty of Education, Burapha University, Advisor

³ อาจารย์ ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

³ Lecturer, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Burapha University, Co-Advisor
Corresponding Author E-mail: meechao@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop a model of indicators for academic administration; 2) to examine the consistency of the model of indicators of academic administration; 3) to create normal criteria for evaluating the academic administration; and 4) to propose guidelines for the academic administration of educational institutions under the Office of Elementary Education Service Areas, Eastern Region. The research study was divided into four phases. Phase 1 – the indicators for academic administration in the next decade were developed by interviewing nine experts. Phase 2, the indicators model and norms of academic administration in the next decade were developed. Phase 3, the indicators model of academic administration in the next decade were examined and confirmed by 340 administrators in the academic section through questionnaires. The sample was randomly selected from 2,041 administrators in academic section using Yamane's (1973). The fourth phase was a study on academic administration guidelines in the next decade. Seventeen experts were taken part in a discussion group. The results showed that 1) the indicator model for the academic administration of educational institutions under the Office of Elementary Education Service Area, Eastern Region, consisted of 3 main components and 12 sub-components. 2) the consistency of the indicator model for the academic administration of educational institutions under the Eastern Primary Education Service Area Office was appropriate in accordance with the criteria. 3) The normal criteria for evaluating the academic administration of educational institutions was found that the mean score () on academic administration in the next decade (2020 - 2029) was 362.17, with a standard deviation of 39.25. The minimum score was 203, while the maximum score was 415. The skewness was - 0.75, and kurtosis was 0.56. 4) The guidelines for academic administration in the next decade (2020-2029) of educational institutions under the Eastern Primary Education Service Area Office comprised 3 majors components and 12 sub-components.

Keywords: Indicator development, Academic administration, Next decade

บทนำ

“การศึกษา” คือ พื้นฐานของการพัฒนาและอนาคตของประเทศ บทบาทหลักของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคำนึงถึงการผลิตคนที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาในทุกด้านเพื่อให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า การมียุทธศาสตร์ชาติและแผน

ปฏิรูปประเทศ เป็นกรอบการดำเนินงานสำคัญในทุก ๆ ด้านของประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาชาติในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรม เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะ การเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และ ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. ฉ – ช)

การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการโดยยึดหลักแผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2560 – 2564) ของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องและรองรับกับความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายการพัฒนาประเทศ Thailand 4.0 ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน มีคุณภาพ และมาตรฐานสากล พัฒนาให้เป็นกำลังคนที่มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และจริยธรรม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมทั้ง การสร้างทักษะทางวิชาชีพด้วยการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 การดำเนินงานการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้าน ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2561, น. 1 - 6)

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 16) กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุง

แก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และกระทรวงศึกษาธิการ (2561, น. 18) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 .ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 ระหว่างปีการศึกษา 2559 – 2561 สรุปได้ดังนี้ 1) ภาษาไทย พบว่า สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 เปรียบเทียบทั้ง 3 ปีการศึกษา จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรีและสระแก้ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ 2) ภาษาอังกฤษ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทั้ง 3 ปี ปีการศึกษา 2560 จังหวัดตราด ต่ำกว่าระดับประเทศ ส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ระยอง ชลบุรี สมุทรปราการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกปีการศึกษา 3) คณิตศาสตร์ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เปรียบเทียบทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มลดลง จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกปีการศึกษา และ 4) วิทยาศาสตร์ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศในทุกปีการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มลดลง ส่วนจังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 ระหว่างปีการศึกษา 2559-2561 สรุปได้ดังนี้ 1) ภาษาไทย พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เปรียบเทียบทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 2) ภาษาอังกฤษ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าระดับประเทศทุกปีการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มลดลง 3) คณิตศาสตร์ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เปรียบเทียบทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มลดลง และ 4) วิทยาศาสตร์ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับทั้ง 3 ปีการศึกษาค่าคะแนนเฉลี่ยจะมีแนวโน้มลดลง (สำนักงานศึกษา ภาค 9 , 2562, น. 21-25)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น เนื่องด้วยภาคตะวันออกเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกรองรับความต้องการการพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายการพัฒนาประเทศ Thailand 4.0 โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน มีคุณภาพและมาตรฐานสากล การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องให้ความสำคัญและกำหนดแนวทางปฏิบัติ วางแผนประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นได้

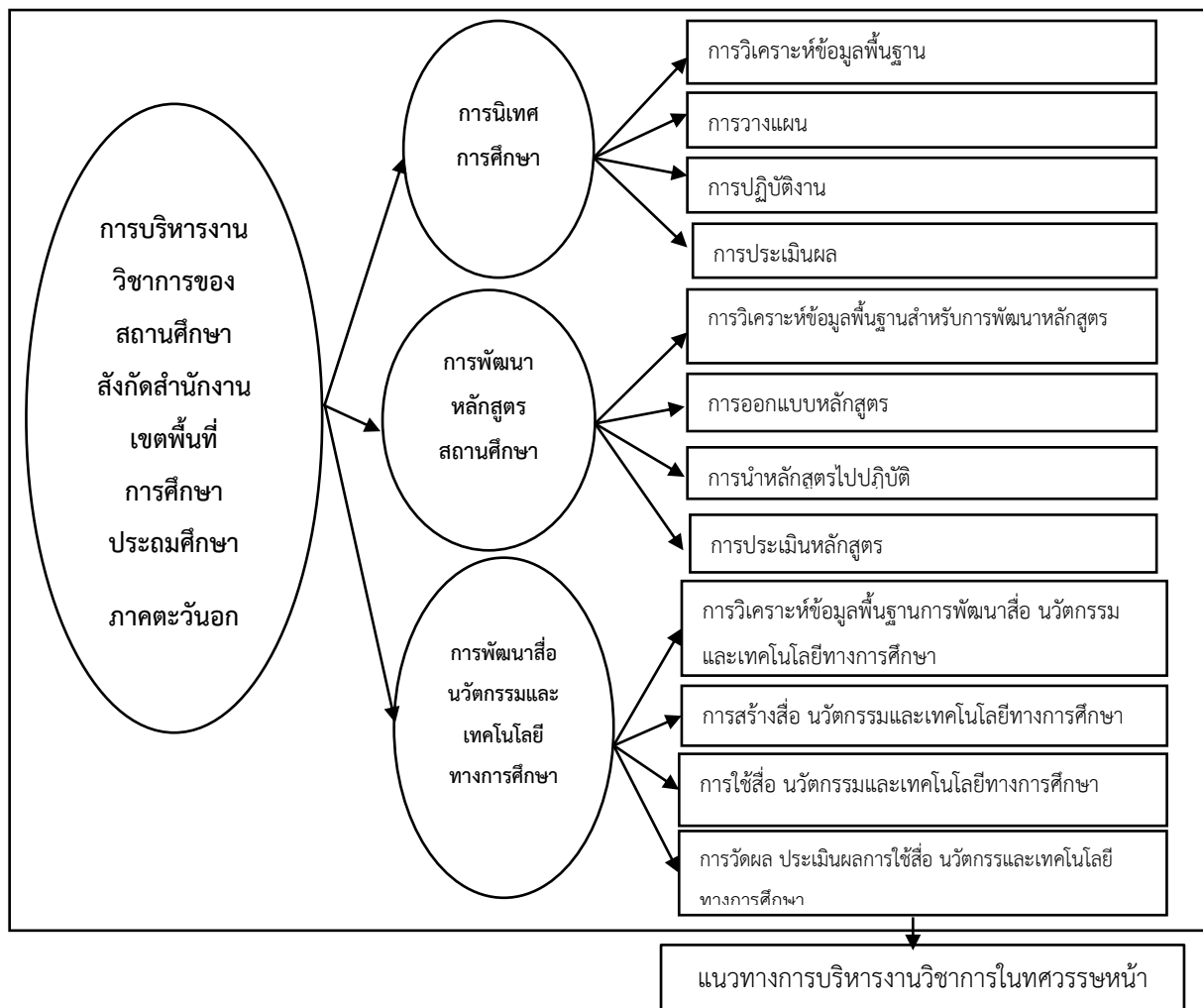
อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษา การพัฒนาตัวบ่งชี้และแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้รองรับกับการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติในการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้และแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้มาจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และการวิเคราะห์จากเอกสารทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาพิเศษและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2563 จาก 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัด ปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดตราด จังหวัดชลบุรี จังหวัด สมุทรปราการ

วิธีการวิจัยมี 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการศึกษาสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูล การบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า และสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษาระดับการวางนโยบายทางการศึกษา ของภาคตะวันออก จำนวน 9 ท่าน

ระยะที่ 2 การพัฒนาโมเดลตัวบ่งชี้และเกณฑ์ปกติของการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก โดยแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก จากการเปิดตารางของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่าง และเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) จาก 9 จังหวัด 17 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก ปี 2563 ผลการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.33 – 0.90 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.98

ระยะที่ 3 การยืนยันโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ ตรวจสอบโมเดลการวัด (Measurement model) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 (First order confirmatory factor analysis) ในแต่ละองค์ประกอบ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Second order confirmatory factor analysis) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISREL

ระยะที่ 4 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 17 คน

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาโมเดลตัวบ่งชี้และแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบ 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวางแผน การปฏิบัติงาน และการประเมินผล องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ และการประเมินหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การสร้างสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และการวัดผลประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 โมเดลโครงสร้างองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบว่า ความเหมาะสมพอดีของโมเดลมีค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) = 59.81 ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p) = 0.05 ที่จำนวนองศาความเป็นอิสระ (df) = 45 ซึ่งค่า p มากกว่าเกณฑ์การพิจารณา คือ .05 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) = 1.33 เมื่อพิจารณาประกอบกับดัชนีความเหมาะสมพอดีค่าอื่นๆ ได้แก่ ค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณ (RMSEA) = 0.03 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมอิงเกณฑ์ (NFI) = 0.99 และค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (NNFI) = 1.00 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI) = 1.00 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) = 0.02 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ ในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) = 0.02 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) = 0.97 และค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) = 0.94 ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ซึ่งค่าดัชนีส่วนใหญ่มีผลบ่งชี้เหมาะสมดีตามเกณฑ์ จึงสามารถสรุปได้ว่า โมเดลโครงสร้างองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก สามารถอธิบายคุณลักษณะการวัดหรือความเชื่อมั่นของตัวบ่งชี้ได้ทุกค่า และเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. เกณฑ์ปกติในการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน พบว่า คะแนนการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) โดยรวม ประกอบด้วย 83 ตัวบ่งชี้ คะแนนเต็ม 415 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 362.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 39.25 ค่าต่ำสุด (Min) เท่ากับ 203 ค่าสูงสุด (Max) เท่ากับ 415 ค่าความเบ้ (Skewness) เท่ากับ - 0.75 และค่าความโด่ง (Kurtosis) เท่ากับ 0.56

4. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก ดังนี้

4.1 ควรนำบริบทของภาคตะวันออกมาพัฒนาเพื่อตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงในการพัฒนาการศึกษาภาคตะวันออกต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษาของภาคตะวันออก

4.2 การนิเทศการศึกษา การนิเทศภายใน หรือ ทีมงานการนิเทศการศึกษาเป็นหัวใจ เรื่องแรงบันดาลใจ ครูและผู้บริหารทางวิชาการ ครูจำเป็นต้องใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ อิงมาตรฐานและตัวชี้วัด การใช้หลักสูตรที่เป็น Active Learning ที่จะส่งผลต่อผู้เรียน ผู้บริหารทางวิชาการต้องเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณแล้วส่งต่อห้องเรียนคุณภาพ

4.3 ต้องนำกระบวนการวงจรควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle) มาใช้เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาสำคัญที่สุดเพราะคือแผนการทำงานตามแผน สื่อและนวัตกรรมเป็นตัวเสริมเพื่อให้กระบวนการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4.4 ผู้บริหารต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อจะขับเคลื่อนงานวิชาการในโรงเรียนให้มีความทันสมัยไม่ล้าหลัง การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก คุณสมบัติของผู้บริหารยุคใหม่ควรมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย จะทำให้กระชับ ฉับไวตลอดเวลา

4.5 นำกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้เสียมาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน จะทำให้กระบวนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ต้องใช้เวลา จะสามารถนำไปสู่การบริหารงานวิชาการที่ประสบผลสำเร็จ

4.6 ภาคตะวันออกมีลักษณะบริบทที่แตกต่างกัน มีจังหวัดที่เน้นอุตสาหกรรม เน้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ เน้นการท่องเที่ยว ต้องนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหา หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับแต่ละจังหวัด จะได้เน้นให้ถูกกับบริบท จังหวัดที่เน้นการท่องเที่ยวต้องเน้น ภาษา จังหวัดที่เน้นอุตสาหกรรมต้องเน้น การศึกษาที่มุ่งสู่การปฏิบัติ เช่น ปวช. ปวส.

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาตัวบ่งชี้และแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก ที่ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามข้อค้นพบ ดังนี้

1. การพัฒนาโมเดลตัวบ่งชี้และแนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบ 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การนิเทศการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือครูในการนำวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนในการแก้ปัญหา ปรับปรุงการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเพิ่มพูนศักยภาพ ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาและใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน เกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตร ในปัจจุบันมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา คือการส่งเสริมให้สถานศึกษา ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้

การผลิต การพัฒนา การเผยแพร่ รวมทั้งการบริการและการประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วิริยะ (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก พบ 8 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 2) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 8) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา ศรีมะโรง (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมี 10 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา ด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านงานวิชาการ ด้านการสร้างสัมพันธภาพในการทำงาน และด้านการติดตามการวัดผล ประเมินผล โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก การตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบ 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวางแผน การปฏิบัติงาน และการประเมินผล องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ และการประเมินหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และการวัดผล ประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จากการตรวจสอบโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก พบว่าสามารถอธิบายคุณลักษณะการวัดหรือความเชื่อมั่นของตัวบ่งชี้ได้ทุกค่าและเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากองค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบ

พบว่า องค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับองค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอันดับแรกและองค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ การนำหลักสูตรไปปฏิบัติทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมให้ครูพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ การตรวจบันทึกผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมถึงเอกสารทุกชนิดที่เกี่ยวกับระบบการศึกษาของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับสภาพนักเรียน การใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ฉายวงศ์ (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การวัดผลประเมินผลกระบวนการนิเทศ มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การประเมินและรายงานผลการนิเทศ และองค์ประกอบการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งมี 2 องค์ประกอบย่อยที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดจาก 4 องค์ประกอบ คือ การสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ ครูสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ส่งผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดี เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน ครูสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสะดวกในการใช้ มีวิธีการไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงษ์ พระลักธิรักษา (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการพัฒนา สื่อมัลติมีเดียภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) 3) ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดต่อสื่อมัลติมีเดีย (Footage and Editing) 4) ขั้นการประเมิน (Evaluate) และ 5) ขั้นการเผยแพร่ (Publish)

3. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติในการประเมินการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออก มีการประเมินใน 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การนิเทศการศึกษา องค์ประกอบย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผล องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ การประเมินหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผล ประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการแจกแจงแบบโค้งปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของโชติกา จันทะวัน และ ญาณภัทร สีหะมงคล (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบทดสอบความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์ปกติ (norms) ของแบบทดสอบความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ทั้งฉบับ จำนวน 45 ข้อ โดยการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนที่ - ปกติ พบว่าคะแนนดิบ ของแบบทดสอบ มีค่าตั้งแต่ 7 ถึง 42 คะแนน และในรูปของคะแนนที่ - ปกติ มีค่าตั้งแต่ T13 ถึง T68 และทำการขยายคะแนนที่ - ปกติ เพื่อให้ครอบคลุมคะแนนดิบทุกคะแนนโดยใช้สมการเส้นตรง $T_c = 2.08 + 1.56X$ ผลการขยาย T ปกติ ส่วนแรกขยายจาก 43-45 คะแนน ได้ T_c ตั้งแต่ T70 ถึง T72 และส่วนที่สองขยายจาก 1-6 คะแนน ได้ T_c ตั้งแต่ T4 ถึง T11สรุปได้ว่า จากคะแนนดิบตั้งแต่ 1 - 45 คะแนน แปลงเป็นคะแนนที่ - ปกติ ได้ตั้งแต่ T4 ถึง T7

4. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไว้ดังนี้ ควรนำบริบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาพัฒนาเพื่อตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เหมาะสม การนิเทศการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ครู และครูต้องใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะอิงมาตรฐานและตัวชี้วัด การจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ที่ส่งผลต่อผู้เรียน ใช้กระบวนการคุณภาพ (Deming Cycle) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อนงานวิชาการให้ทันเหตุการณ์และนำผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในการวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามบริบทที่แตกต่างของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชณัฏฐ์ เนียมสุวรรณ (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คณะกรรมการนิเทศการศึกษา 2) ขอบข่ายภารกิจนิเทศการศึกษา และ 3) กระบวนการนิเทศการศึกษาและเงื่อนไขความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความเหมาะสม และผู้บริการศึกษา องค์คณะบุคคล ศึกษาพิเศษ ประธานเครือข่าย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ชมชื่น (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผลการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา ไปใช้ในสภาพจริง พบว่าการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการซึ่งมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล จำนวน 2 วงรอบ ทำให้ได้รูปแบบที่มีประสิทธิผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน และผลกรนำเสนอการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา พบว่า

รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จและความเป็นประโยชน์ในด้านกลไกการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งมั่นพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นกุญแจสำคัญในการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จและนำกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ (Deming Cycle) มาใช้เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นำกระบวนการการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ปัญหาตามบริบทที่แตกต่างของแต่ละจังหวัด จังหวัดที่เน้นอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว จังหวัดที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดที่เน้นการท่องเที่ยว

2. การนิเทศการศึกษาผู้บริหารต้องออกแบบและวางแผนการดำเนินการนิเทศให้ครอบคลุมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องจัดหาเครื่องมือสำหรับการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ครูผู้สอนต้องใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ อิงมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดกิจกรรมการสอนแบบ Active learning เพื่อส่งต่อห้องเรียนคุณภาพ ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจ สร้างข้อตกลงและชี้แจงให้เกิดความมั่นใจกับครู ผู้นิเทศและนำผลมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา

3. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสื่อการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายของการสอน ต้องเป็นสื่อที่ไม่ยุ่งยาก ใช้สะดวก เมื่อสร้างสื่อและใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนแล้วต้องวัดผล ประเมินผลการใช้สื่อเพื่อให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลการเรียน แล้วนำมาปรับปรุงการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และนำผลที่ได้ไปใช้ต่อไป

4. สถานศึกษาสามารถนำเกณฑ์ปกติการบริหารงานวิชาการไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไปศึกษาต่อยอดการวิจัยด้านการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) หรือวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

2. ควรศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมตามบริบทของสถานศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ*.
- โชติกา จันทะวัน และ ญาณภัทร สีหะมงคล. (2563). *การพัฒนาแบบทดสอบความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดกาฬสินธุ์*. ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สาขาวิชาการวัดผลและประกันคุณภาพการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐพงษ์ พระลัทธิรักษา. (2559). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยความร่วมมือ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เดชณัฏฐ์ชัย เนียมสุวรรณ. (2558). *รูปแบบการบริหารการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 17(1), 49 – 58.
- นัยนา ฉายวงศ์. (2560). *การพัฒนาแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปาริชาติ ชมชื่น. (2555). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เพ็ญประภา ศรีมะโรง. (2560). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 13(1), 141 – 150.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *แผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*, กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9. (2562). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562*. กลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา เอกสารลำดับที่ 20/2562.

สุชาติ วิริยะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช
วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(1), 277 – 288.

Toro Yamame (1973). *Statistics:An Introductory Analysis*. (3rdEd). New York. Harper and Row
Publications.

การอ้างอิงบทความ

ชะเอม มีเชาว์,ประยูร อิ่มสวาสดี และภักดิ์ณัฐ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม. (2565). การพัฒนาตัวบ่งชี้และ
แนวทางการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) ของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *e-Journal of Education Studies*,
Burapha University,4(1), 17-31. สืบค้นจาก [https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/
article/view/254316](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/254316)

